

Facts & Figures: De zelfwaardering van Vlaamse jongeren

“Zelfwaardering” verwijst hier eenvoudigweg naar de mate waarin een jongere zichzelf over het algemeen als een waardevol persoon beschouwd. Jongeren met een hoge zelfwaardering appreciëren sterk wie ze zijn, vinden dat ze goede kwaliteiten hebben en zouden niet zo snel met anderen van plaats willen wisselen.

Evolutie van de zelfwaardering van jongeren in JOPI, JOP II en JOP III

Zelfwaardering wordt in de JOP monitors gemeten door de jongeren vier stellingen voor te leggen. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de manier waarop 14- tot 25-jarigen doorheen de verschillende JOP monitors op deze stellingen gereageerd hebben. Uit deze tabel blijkt dat de meeste jongeren een vrij positief beeld schetsen van zichzelf. In elke JOP-monitor geven minstens zeven op de tien scholieren aan dat ze zichzelf best ok vinden, dat ze trots mogen zijn op zichzelf en dat ze een aantal goede kwaliteiten hebben. Deze percentages blijven vrij stabiel doorheen de tijd.

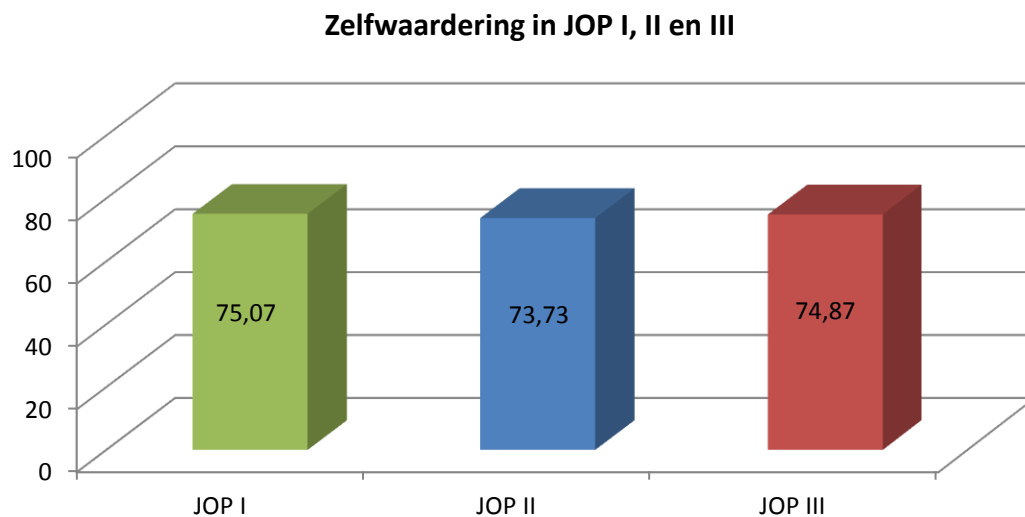
Tabel 1 Rij percentages indicatoren zelfwaardering bij 14-25 jarigen in JOP I1 (2006); JOP II (2008); JOP III (2013)

		(Helemaal) Niet Akkoord	Tussen Beide	(Helemaal) Akkoord	Totaal
Algemeen genomen voel ik mezelf eigenlijk een mislukkeling	JOP I	83,9%	11,9%	4,3%	2480
	JOPII	83,5%	13,0%	3,5%	2399
	JOPIII	83,4%	12,3%	4,3%	2044
Ik vind mezelf best OK	JOP I	4,3%	18,2%	77,5%	2478
	JOPII	3,2%	20,8%	83,5%	2399
	JOPIII	4,4%	17,8%	77,8%	2044

¹ In de JOP monitor I werden jongeren bevraagd tot 25 jaar. In de JOP monitoren II en III werd deze leeftijd opgetrokken tot 30 jaar.

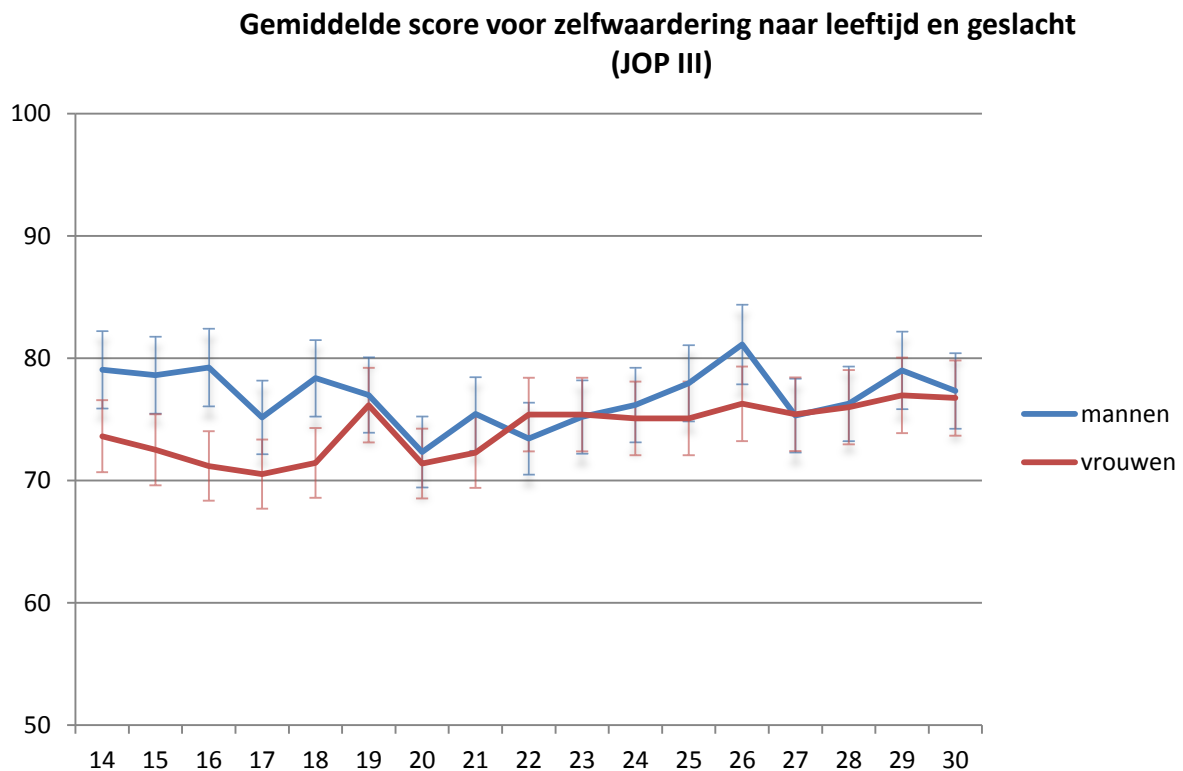
Ik vind dat ik trots kan zijn op wie ik ben	JOP I	5,0%	25,5%	69,5%	2477
	JOPII	4,3%	24,5%	71,2%	2392
	JOPIII	5,7%	21,0%	73,2%	2043
Ik vind dat ik een aantal goede kwaliteiten heb	JOP I	1,9%	12,4%	85,7%	2476
	JOPII	1,7%	12,6%	85,7%	2398
	JOPIII	1,9%	12,6%	85,5%	2039

Door de antwoorden op de 4 stellingen samen te nemen, creëerden we een index gaande van 0 tot 100, waarbij hogere scores duiden op een hogere zelfwaardering. In de onderstaande figuur kan men zien dat de gemiddelde score op deze index in elke JOP-monitor rond de 75 ligt. De verschillen doorheen de tijd zijn enorm klein. Onze gegevens suggereren dat de meerderheid van de jongeren een hoge zelfwaardering rapporteert, en dat deze bevinding vrij stabiel is doorheen de verschillende JOP-monitors (2006 tot 2013).

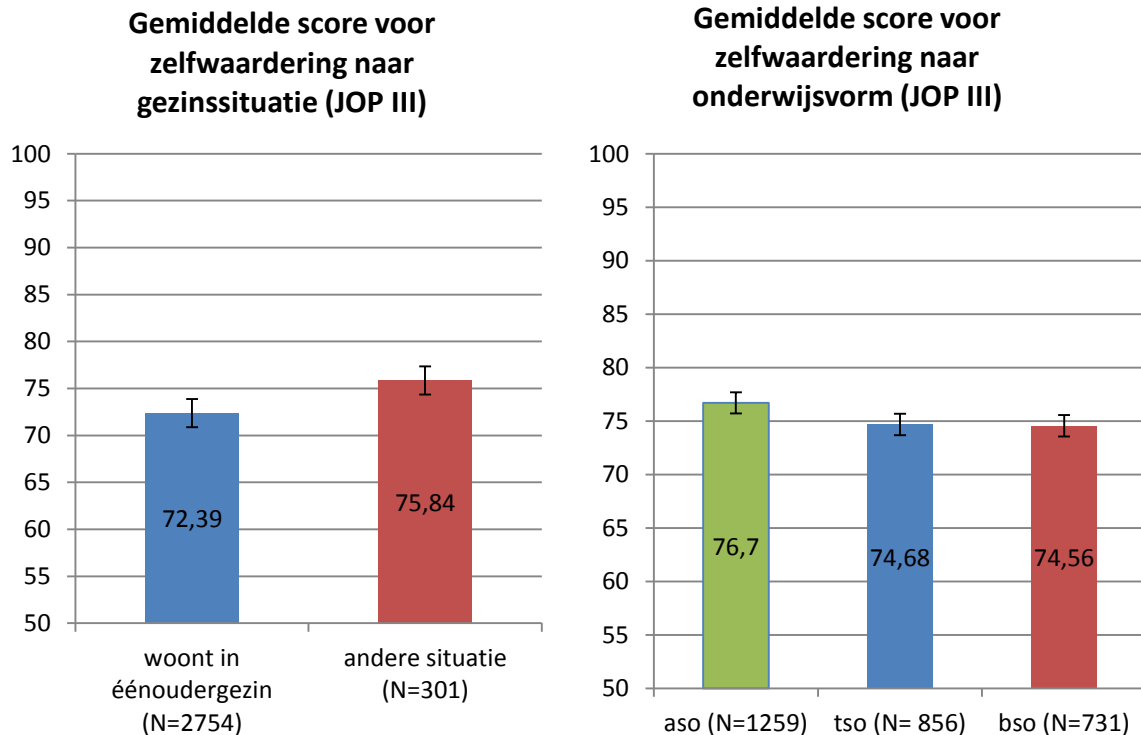

Figuur 1 Gemiddelde score op zelfwaardering voor de verschillende JOP-monitors

Wie rapporteert een lagere zelfwaardering ?

In de bovenstaande figuur gebruiken we de meest recente gegevens (JOP III uit 2013) om te kijken in welke mate de zelfwaardering (index gaande van 0 tot 100) van jongeren fluctueert in functie van leeftijd en geslacht. We kunnen zien dat de verschillen tussen jongens en meisjes over het algemeen het grootste en het stabielste zijn in de adolescentie (14-18 jaar). In deze periode rapporteren jongens een hogere zelfwaardering dan meisjes. Nadien worden de verschillen in gemiddelde zelfwaardering tussen beide geslachten kleiner en zijn ze niet meer significant.

In de bovenstaande figuur gebruiken we opnieuw de meest recente gegevens (JOP III uit 2013) om te kijken in welke mate de zelfwaardering (index gaande van 0 tot 100) van jongeren varieert in functie van de gezinssituatie en de onderwijsvorm². We kunnen zien dat jongeren uit éénoudergezinnen gemiddeld gezien een iets lagere zelfwaardering rapporteren. Jongeren uit tso/bso rapporteren gemiddeld gezien een iets lagere zelfwaardering dan jongeren uit aso. De verschillen tussen jongeren uit tso en bso zijn niet significant.

1.3 Meer info ?

De Boeck A. (2014). Over zelfwaardering, slachtofferschap van (cyber)pesten, en de beschermende invloed van vrienden. In *Jongeren in Cijfers en Letters: Bevindingen uit de JOP-Monitor 3 en de JOP-School-Monitor 2013*. Acco (Leuven) , pp. 111-135

Jacobs, L. & Cops, D. (2013). Het subjectief welbevinden van Antwerpse en Gentse scholieren. In N. Vettenburg, M. Elchardus, J. Put & S. Pleysier (Eds.), *Jongeren binnestebuiten. Thema's uit het jongejongeren onderzoek* (pp.23-50). Leuven: Acco

Op de Beeck, H. (2009). De betekenis van persoonlijke relaties voor het zelfwaardegevoel van Vlaamse jongeren. In N. Vettenburg, J. Deklerck, J. & J. Siongers (Eds.), *Jongeren binnestebuiten. Thema's uit het jongejongeren onderzoek* (pp.23-50). Leuven: Acco

² Voor de oudere jongeren in de steekproef die niet meer in het secundair onderwijs zitten (vb. zij die al werken of hoger onderwijs volgen), werd de onderwijsvorm genomen waarin zij het laatste participeerden.